

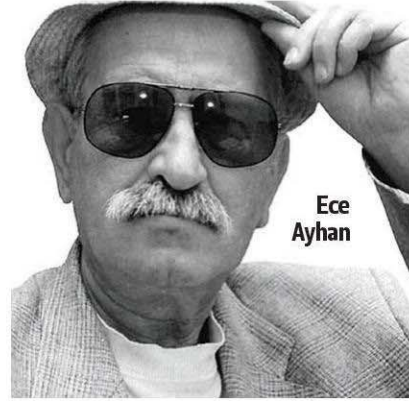

Konuşmaların uzun saltanatlısı

Yapı Kredi Yayınları, Ece Ayhan'ın 'Ortodoksluklar'ının 50. yaşı dolayısıyla özel bir baskı hazırladı. Sunuşta, kitabın 'konuşmaların uzun saltanatlısı' olarak takdim edilmişindeki ironiyi anlamak gerekiyor. Her tür saltanat karşıtı 'karaşın' şiir/şair düşünüldüğünde, daha bir belirgin bu ironi...

Elimde 'Ortodoksluklar'ın Nisan 1968'de yapılan ilk baskısı var. de Yayınevi'nin benzerine daha sonra pek rastlanmamış sade fakat çok şık **kitapları** arasında çıkmış. 32 sayfa ve fiyatı 3 lira. Sanırım hiç kimse bu hacim olarak küçük ama adını olarak ayrıksı kitabın 50 yıl sonra başka bağlamlarda yeniden yayımlanıp tartışılacağını öngörmüyordu. **Yapı Kredi Yayınları**, kitabın 50. yaşı dolayısıyla özel bir baskı hazırladı. Sunuşta, kitabın 'konuşmaların uzun saltanatlısı' olarak takdim edilmişindeki ironiyi anlamak gerekiyor. Her tür saltanat karşıtı 'karaşın' şiir/şair düşünüldüğünde, daha bir belirgin bu ironi. Ahmet Soysal, ön-sözde, 27 parçadan oluşan bu düzyazı şiirin 'hâlâ eleştiriden geçmemesinin' altını çiziyor. 'Sıkı şiir' kavramını sıklıkla dillendiren Ece Ayhan'ın 'sıkı bir eleştirel okuma gerektirdiğini' tekrarlıyor Soysal. **Umulur ki, bu tür yayınlar, geçmişte kendine has bazı 'kör, kara, düğümlü' sıfatlar edinmiş kitapların yerli yerine oturtulmasına yardımcı olur.** Ayrıca bu baskıya eklenen, Ece Ayhan Sözlüğü (hazırlayan Erder Erenel), Sezer Tansuğ ve Chris King'in yazıları da okura yol gösterecek seviyede.

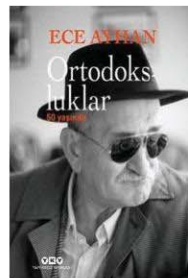
'Ortodoksluklar'ın dönemin şiir algısı düşünüldüğünde bir farkla geldiği doğrudur. Ama bu fark Ece Ayhan şiirinde sürpriz sayılmaz çünkü bir önceki kitabı 'Bakışsız Bir Kedi Kara'da böylesi düzyazı şiirler, dilsel sapmalar, biçim arayışları, dip göndermeleri cinsellik ve tarihle yoğrulmuş şiirler zaten vardır. Hatta bu **kitapta** 'Ortodoks-Ortodoks' isminde bir şiir bile yer alır. Şair bu kez, şiirleri isimlendirmeden, sadece onlara Roma rakamlarıyla numaralar vererek tek ve uzun bir şiir yazmıştır. Ancak 'Ortodoksluklar'ı yine tek ve uzun bir şiir saymak zor. Konu, tema, gönderme, dilsel bağdaştırım yönünden kopuk hatta karmaşıktır. Ne var ki, Ece Ayhan şiiri bu vesileyle, tarih içindeki ötekilenmiş cinselliği kendi logaritmasını türeterek iyice var olur.

Ece
Ayhan

Belki de içlendiği 'Lutlar topluluğuna katılır'. Değerli ve şaşırtıcı olan, o günün şiir ortamının kendi içinde deneyimlenişine gösterdiği doygunluktur. Her şair kendisini türeterek ilerler. Şiir evriminin yüksek estetik kanunu böyle işler. 'Ortodoksluklar'da Ece Ayhan bu kanunu sonuna kadar işletmiştir.

Anlamın ve doğrudan duyuruşun peşinden gidenler ile anlam ve duyuruşa kendilerine göre yön değiştirmeye çalışanlar arasında bir nitelik değil yöntem farkı vardır Türk şiirinde. Bugün de Ece Ayhan şiirini yaşatan, dolayımında tutan, bu iki yönlü verimdir. 'Kınar Hanımın Denizleri'ne kadar sevilip üzerine düşünülmüyorsa, 'Bakışsız Bir Kedi Kara', 'Ortodoksluklar' da öyle seviliyor. Ece Ayhan, kendisi olmanın peşinden ayrılmadığı için böyle bu. Bir de biliyoruz, tarih **kitapları** ve kütüphaneler bir şairin her zaman şiir kaynaklarıdır. 'Ortodoksluklar'da kütüphane, **kitap** ve **tarihi görüyorsak, bu şairin 'güzeli-geliş' bir tercihi değildir.** ■

ORTODOKSLUKLAR
50. YAŞINDA
Ece Ayhan
Yapı Kredi Yayınları, 2018
80 sayfa, 16 TL.